

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2023-081

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 29 november 2023
Zaaknummer Z/23/459127 /ADV/23/1187471
Onderwerp Nieuws vanuit de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Portefeuillehouder L. van Riswijk

Contactpersoon Y. Abbing
E-mail y.abbing@zevenaar.nl
Telefoon 0316 - 595 358

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Er zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u daarover.

Kernboodschap

In 2021 is de GMR officieel van start gegaan. Onze gemeente neemt samen met 17 andere regio gemeenten deel aan deze regionale samenwerking. In aanvulling op de informatie vanuit de Regioagendacommissie (RAC) en de berichten die u rechtstreeks ontvangt vanuit de GMR, informeren wij u in deze RIB over een aantal onderwerpen. Hierbij gaan wij in op de Zevenaarse betekenis hiervan. Dit helpt u als achtergrondinformatie bij de behandeling van onderwerpen die aan de orde zijn binnen uw commissies of raadsvergaderingen.

Context

- ☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- ☒ Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- ☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap

Evaluatie¹

In 2023 is een tussentijds evaluatieonderzoek uitgevoerd om te bepalen of de gestelde doelstellingen worden behaald en hoe de samenwerking binnen de GMR wordt ervaren. Op basis van de aanbevelingen

¹ Deze is u op 26 oktober toegestuurd en staat op de lijst van ingekomen stukken raad onder nummer 19.231026

uit het onderzoek heeft de GMR inmiddels 4 werkgroepen ingesteld die aan de slag gaan met de volgende aanbevelingen:

1. Construct van AB, DB en Bestuurlijke opgaveteams (BOT's)
2. Indeling van de opgaven
3. Netwerkorganisatie, personele capaciteit en uitvoering
4. Elke gemeente moet baat hebben bij de regionale samenwerking

Ad 1 Construct van AB, DB en Bestuurlijke opgaveteams (BOT's)

De verantwoordelijkheden van de verschillende gremia zijn niet helemaal duidelijk. Het AB en DB zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Regionale Agenda, maar in de BOT's worden de inhoudelijke onderwerpen besproken. Daarbij komt dat een aantal niet-BOT leden een gevoel van afstand ervaren. Gekozen is nu voor een DB+: bij de vergaderingen van het DB sluiten een aantal keer per jaar de bestuurlijke opdrachtgevers (vanuit de BOT's) aan. Hier wordt besloten over de agenda van het AB.

Ad 2 Indeling van de opgaven

Naast de vijf bestaande opgaven (waar wij allemaal aan deelnemen) werkt de GMR aan een Integrale tafel. Hier worden de onderwerpen besproken die opgave overstijgend zijn, zoals Regioarrangement, logistiek, en netcongestie.

Ad 3 Netwerkorganisatie, personele capaciteit en uitvoering

Voor de uitvoering van de acties uit de Regionale Agenda is te weinig capaciteit binnen de gemeenten beschikbaar. De Netwerkdirectie onderzoekt de opzet van een regionale pool, waar gemeenten ook voor lokale projecten capaciteit uit kunnen inzetten.

Ad 4 Elke gemeente moet baat hebben bij de regionale samenwerking

Binnen de regionale samenwerking is niet voor iedere gemeente duidelijk wat de exacte meerwaarde per gemeente is. Dit is niet in geld uit te drukken. Zevenaar heeft met name meerwaarde op het gebied van lobby voor subsidies (voorbeeld RegioDeal), gezamenlijke onderzoeken (woningmarkt, behoefte aan werklocaties), regionale afstemming (Woondeal, toekenning van 40 ha bedrijventerrein op 7Poort, RES).

Voor uw beeld hiervan presenteren we elk half jaar op basis van de Kwartaalberichten vanuit de GMR een opsomming van de resultaten die van belang zijn voor Zevenaar. De eerste rapportage (over het eerste half jaar 2023) is als bijlage bij deze RIB bijgesloten. Aangezien we u deze rapportage eind november sturen, is deze op onderdelen geactualiseerd. De volgende rapportage (over het tweede halfjaar van 2023) ontvangt u in het eerste kwartaal van 2024.

RegioDeal Gezonde Groene Groei

Zoals u heeft kunnen lezen is de RegioDeal op 1 november ondertekend. Deze Regio Deal richt zich op de aanpak van belangrijke opgaven en verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in de regio Arnhem-Nijmegen. Voor de totstandkoming van deze Regio Deal stelt het Rijk 15 miljoen euro beschikbaar. Ondernemers, bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, gemeenten en de provincie leggen zelf ook minimaal 15 miljoen euro in. De verwachting is dat de eerste projecten begin 2024 van start gaan. De financiële projectuitwerking vindt momenteel plaats.

Belangrijk projecten voor de gemeente Zevenaar en de Liemers is de verdere ontwikkeling van SoilValley in Giesbeek en het project Build4Health dat zich richt op bouwen en inrichten van een gezonde leefomgeving. Bij dit laatste project is verpleeghuis Liemerij nadrukkelijk betrokken.

Wijziging gemeenschappelijke regeling

De Wet gemeenschappelijke regeling (hierna: Wgr) is gewijzigd. Deze wetswijziging leidt tot een versterking van de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden bij taken die in gemeenschappelijke regelingen worden uitgevoerd. Bij het opstellen van de gemeenschappelijke regeling van de GMR is al voorgesorteerd op de nieuwe Wgr, zoals de uittredingsregeling en het informatieprotocol. Voor een aantal van de wijzigingen in de Wgr is het nu noodzakelijk om (definitief) keuzes te maken over hoe deze worden geïmplementeerd binnen de gemeenschappelijke regeling GMR. Wij verwachten voor de raadsvergadering van februari met een voorstel te komen, zodat hierover kunt besluiten.

Uittreding gemeente Montferland

De gemeente Montferland heeft besloten om uit te treden bij de GMR en zich aan te sluiten bij de Achterhoek. De GMR is bezig met een uittredingsvoorstel. Naar verwachting neemt het AB in het eerste kwartaal van 2024 hierover een besluit. Vervolgens stelt het AB een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling voor. Hierover wordt door de colleges van de deelnemende gemeenten besloten. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Opstellen nieuwe Regionale agenda

De huidige Regionale agenda loopt t/m 2024. De GMR is inmiddels gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van een nieuwe Regionale agenda met een looptijd van 4 jaar, De Regionale Agenda 2025-2028. Voor het doorlopen van de zienswijze procedure stuurt de GMR in april 2024 het concept naar uw raad. Naar verwachting kan het AB van de GMR de nieuwe Regionale Agenda dan in september 2024 vaststellen.

Vanuit de verschillende opgaven zijn wij inhoudelijk betrokken en brengen we de onderwerpen en projecten in die voor Zevenaar van belang zijn.

Communicatie en vervolgproces

Communicatie naar buiten en vervolgproces

Zie onder de betreffende ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen

1. INT/23/1187832 Zevenaarse betekenis van resultaten van de GMR in het 1e halfjaar 2023

Zevenaarse betekenis van behaalde resultaten van de GMR in het 1^e halfjaar 2023¹

Algemeen

Regio Deal

De Groene Metropoolregio heeft besprekingen met het Rijk gevoerd over het afsluiten van een Regio Deal genaamd “Gezonde Groene Groei”. Een voorlopige selectie van projecten die de brede welvaart in de regio Arnhem Nijmegen aanzienlijk vergroten, is gemaakt op basis van een uitgebreid afwegingsproces. Helaas zijn de vier projecten die door ons zijn aangedragen (Dorpendeal Lathum, Toekomstbestendig Tatelaar/Hengelder, Logistieke hotspot EMZ en Warmtenet Spijk) om verschillende redenen als zelfstandige projecten afgefallen. Het project Soil Valley, ingebracht door Royal Eijkelkamp Giesbeek, maakt nog wel deel uit van de te ondersteunen projecten. Daarnaast wordt de Techniekdag de Liemers ondersteund en bij 2 van de 5 livinglabs binnen het project Build4Health (richt zich op het evidence based bouwen en inrichten van de gezonde leefomgeving) is verpleeghuis Liemerij Zevenaar betrokken.

Daarnaast heeft het proces rondom het opstellen van de Regio Deal geleid tot gesprekken met o.a. provincie om waterstof in te zetten bij de energietransitie van steenfabrieken in onze gemeente.

Financiën

De jaarrekening van 2022 laat een positief resultaat zien van € 320.957. Onze gemeente ontvangt hiervan een bedrag van €17.991 terug (zoals afgesproken in de Gemeenschappelijke Regeling). Wij dienen geen zienswijze in op de jaarstukken.

De begroting voor 2024-2027 zorgt ervoor dat de Regionale Agenda kan worden uitgevoerd. De Regionale Agenda stelt de 18 gemeenten in staat om samen te werken aan grote maatschappelijke uitdagingen en/of delen daarvan die baat hebben bij een gezamenlijke, regionale aanpak. Wij dienden een zienswijze in waarin we aangeven dat we akkoord gaan met deze begroting, maar dat de nadruk moet blijven liggen op de uitvoering van de vastgestelde Regionale Agenda.

Netwerkbijeenkomsten

De GMR organiseert regelmatig bijeenkomsten om te informeren, te inspireren en/of te netwerken. In het eerste halfjaar vond het Regiocongres plaats. Belangrijke thema's waren “De kracht van de regio” en de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Ook vond de RegioReis naar Duitsland plaats. Deze stond in het teken van grote transities. De bustour voor gemeenteraadsleden vond plaats in het kader van de Verstedelijkingsstrategie en het groen-blauwe raamwerk.

Bestuurlijk Overleg Leefomgeving Oost Nederland

Drie grootschalige woningbouwlocaties (spoorzone Arnhem-Oost, Kanaalzone Nijmegen, Stationsgebied Nijmegen) ontvangen bijdragen voor het realiseren van de woningbouw en bijbehorende investeringen in mobiliteitsmaatregelen. Dit helpt ook onze gemeente om voldoende woningen in de regio te ontwikkelen en de woningnood te bestrijden. Dit draagt bij aan het behoud van de jeugd voor de regio.

Productieve Regio

Economie van de Toekomst

In maart is het koersdocument "Economie van de Toekomst" vastgesteld. Dit document geeft een visie op de regionale economie in 2040 en dient als input voor de Verstedelijkingsstrategie, evenals de nieuwe regionale agenda 2025-2028 en het Regionaal Programma Werklocaties 2025-2027. Onze

¹ Gebaseerd op Kwartaalbericht 1 en Kwartaalbericht 2 van de Groene Metropoolregio (<https://www.groenemetropoolregio.nl/kennisbank/kwartaalrapportages/>)

Liemers Economische Visie (LEV) en de Zevenaarse Economische Agenda vormen gedeeltelijk een aanvulling hierop en gedeeltelijk een uitwerking hiervan.

Toekomstbestendige werklocaties

We hebben een aanvraag ingediend voor de verdere uitbreiding van 7Poort II. De regio is onder voorwaarden (beschikbare energievoorziening, intensivering en duurzaam ruimtegebruik) akkoord gegaan met dit verzoek. Ook de provincie is inmiddels akkoord. In totaal kunnen we 7Poort met zo'n 37 ha netto bedrijventerrein uitbreiden.

Toekomstbestendig Ondernemen

Onze Zevenaarse ondernemers kunnen gebruikmaken van de informatie en digitaliseringsvouchers die in de regio beschikbaar worden gesteld. Daarnaast biedt de regio een lesprogramma "Toekomstgericht ondernemen" aan. Bij voldoende interesse zal er in het najaar een nieuwe reeks lessen starten in Zevenaar. Het blijft echter lastig om MKB-bedrijven te bereiken. Om dit te verbeteren heeft de GMR een "verbindingsofficier" aangesteld, die samen met de accountmanagers bedrijven zich specifiek richt op het verbeteren van de communicatie met het MKB.

Duurzame logistiek

Als logistieke hotspot kunnen we profiteren van de inzet van speerpunt coördinator Logistiek Niels Huijbers. Hij helpt ons bij het promoten van de locatie en het begeleiden van onze logistieke dienstverleners bij het verduurzamen van hun bedrijfsvoering. Daarnaast zetten we hem in om ons netwerk te vergroten, onder andere in de contacten met de provincie en Logistics Valley.

Economische Monitor

Net zoals de Economische Monitor in de Achterhoek, zal Moventem aan de slag gaan met het opstellen van een Economische Monitor in de GMR. De resultaten komen ook per gemeente beschikbaar. Dit helpt ons in het evalueren van onze Liemerse en Zevenaarse economische beleidsdoelen. Op 14 december wordt de Economische Monitor gelanceerd, waarbij de resultaten worden gepresenteerd op een dashboard. Dit dashboard is voor iedereen via internet te raadplegen.

Ontspannen regio

Verhaallijnen

Op basis van het onderzoek naar verhaallijnen in de regio, hebben de wethouders Duurzaam toerisme afgesproken om binnen de GMR in te zetten op drie verhaallijnen: Water, WOII en de Romeinen. We denken dat deze verhaallijnen het meest kansrijk zijn om ons op regionaal niveau beter te laten zien: in ons landschap, de openbare ruimte en in onze profilering. We maken daar in de komende maanden een uitvoeringsplan voor. Voor de verhaallijn Romeinen vertalen we onze acties in het Masterplan Romeinse Limes en Romeinen.

Verhaallijnen – Romeinen

Tijdens een inspirerende bijeenkomst op 31 maart over de verhaallijn Romeinen in het Nederlands Openlucht Museum stond het beleefbaar maken van het Romeinse verleden centraal. Het publieksbereik van het Romeins verleden wordt één van de onderdelen van het Masterplan Romeins verleden, dat Bureau Buiten in opdracht van de provincie, de GMR en de gemeente Nijmegen maakt. In het najaar is het Masterplan klaar, met daaraan gekoppeld een uitvoeringsagenda. Gemeente Zevenaar is zowel bestuurlijk (stuurgroep) als ambtelijk (begeleidingsgroep) nauw betrokken hierbij.

Verhaallijnen – Water

Rondom de verhaallijn over het water gaan we de samenwerking met de partners rondom de IJssel

aan. De gezamenlijk ingediende subsidieaanvraag bij het Nationaal Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) is helaas afgewezen, maar wij gaan onverminderd verder met het proces om het 3^e waterverhaal van Nederland vorm te geven. Zevenaar zit namens de Liemers in de projectgroep en is als 'scharniergemeente' de enige die zowel in de IJsselvallei als in de GMR opereert en zodoende deze aan elkaar probeert te knopen. Het 3^e waterverhaal is namelijk meer dan de IJssel, het splitsingspuntengebied of de Waal apart.

Vitaliteitsonderzoek

Het vitaliteitsonderzoek is opgeleverd. Belangrijkste conclusie is dat de toeristisch-recreatieve sector in de Groene Metropoolregio heel vitaal is. Dat is goed nieuws. Tegelijkertijd komen uit het onderzoek een aantal aanbevelingen. Daarvoor maken we in samenwerking met de provincie een vitaliteitsprogramma. Vanuit Zevenaar hebben diverse organisaties uit de sector meegedaan aan het onderzoek.

Wandelnetwerk

De ontwerpfase van het wandelroutenetwerk is in volle gang. In tien gemeenten wordt er een netwerk aangelegd of uitgebreid. Dit sluit aan op de netwerken die al eerder gerealiseerd zijn in de regio, zoals die van Zevenaar. Ook is er gestart met de vraag hoe deze netwerken goed beheerd en onderhouden kunnen worden. Dit wordt verder uitgewerkt in Q3 en Q4.

Bruisende binnensteden, krachtige kernen (BBKK)

In het voorjaar is de analyse en het toekomstbeeld van BBKK opgeleverd. Belangrijk hierin is de herbevestiging van de status van Zevenaar als regionale winkellocatie. Het bestuurlijk opgaveteam heeft besloten de afspraken met betrekking tot detailhandel en het vergroenen van bedrijventerreinen op te nemen in het Regionaal Programma Werklocaties en het versterken van mobiliteitshubs en Toeristische Overstappunten samen met de Productieve en Verbonden regio op te pakken. Binnen de Ontspannen regio organiseren we een kennisplatform om op een goede en integrale manier te blijven werken aan levendige en leefbare kernen in onze regio.

Groen-blauwe raamwerk/VLGG

We gebruikten het groen-blauwe raamwerk zoals verwoord en verbeeld in het rapport Vervlochten regio als input voor allerlei ruimtelijke trajecten, zoals regioarrangement en het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG).

Verbonden Regio

Fiets

Onderzoek naar grensoverschrijdende fietsverbinding Zevenaar Doetinchem Emmerich

In samenwerking met diverse gemeenten, regio Achterhoek en de Groene Metropoolregio is er in een projectgroep toegewerkt naar het binnenhalen van een Europese subsidie voor het uitvoeren van een verkeerskundig onderzoek naar de fietsverbinding Zevenaar – Doetinchem – Emmerich. Dit heeft geresulteerd in de toekenning van een subsidie van €25.000 door Euregio. De projectgroep werkt nu verder aan het formuleren van een uitvraag voor dit onderzoek.

Gebiedsgerichte corridors A12/A15

De onzekerheid rondom de uitspraak van de Raad van State m.b.t. project ViA15 heeft geresulteerd in de oprichting van de 'Taskforce ViA15'. De GMR werkt middels deze taskforce toe naar een mobiliteitspakket. Dit mobiliteitspakket moet inzicht geven in de mogelijke mobiliteitsmaatregelen rondom de A15/A12, indien het project niet doorgaat of er forse vertragingen ontstaan. De GMR heeft adviesbureau Goudappel aangesteld om een mobiliteitspakket op te stellen. Dit

mobilitieitspakket geeft de Provincie Gelderland, I&W/Rijkswaterstaat inzicht in de maatregelen die op korte termijn benodigd zijn om de regio enigszins bereikbaar te houden.

Spoorcorridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens

Tijdens het BO-MIRT zijn afspraken gemaakt over de spoorcorridor UAD (Utrecht-Arnhem-Duitse grens) en de inpassing van de vrije kruising Arnhem Oost. De start van het MIRT Onderzoek UAD heeft vertraging opgelopen o.a. door personele problemen bij het Ministerie van IenW. Zoals het er nu naar uitziet, ligt er medio september een Plan van Aanpak. Ter voorbereiding van dit Plan van Aanpak heeft de GMR nadrukkelijk aangegeven dat er tussen Arnhem en de Duitse grens nog opgaven liggen met o.a. de gelijkvloerse overwegen in Duiven en Zevenaar.

Hubs & knooppunten

In opdracht van de GMR is onderzoek uitgevoerd naar de potentie van mobiliteitshub Zevenaar-Oost. Dit onderzoek is afgerond en opgeleverd aan de gemeente Zevenaar. Uit dit onderzoek blijkt dat de hub potentie heeft maar van veel verschillende factoren afhankelijk is zoals het doorgaan van project ViA15 en alle ruimtelijke ontwikkelingen die hier mee samenhangen.

Daarnaast is de GMR onlangs een onderzoek gestart naar de koppelkansen tussen mobiliteitshubs en Toeristische Opstapplaatsen (TOP'S). Dit onderzoek richt zich op de gehele regio waarbij er ook specifiek gekeken wordt naar de Liemers.

Gedrag en Duurzame Mobiliteit

Het programmaplan Slim & Schoon Onderweg 2023-2026 is vastgesteld door de gezamenlijke partners. De gemeente Zevenaar neemt onder andere deel aan het project A12 SlimReizen. Daarnaast kunnen ondernemers in onze gemeenten gebruik maken van de mobiliteitsmakelaars die aangesteld zijn om duurzame wijze van mobiliteit te stimuleren.

Groen Groei regio

Woondeal 2.0

Op 8 maart 2023 tekenden minister Hugo de Jonge, gedeputeerde Peter Kerris en vertegenwoordigers van de regiogemeenten de woondeal 2.0, met daarin afspraken om te komen tot een verhoogde woningbouwproductie om meer mensen een woning te kunnen bieden in onze groeiende regio. Vanaf maart zijn gemeenten volop aan de slag om uitvoering te geven aan de Woondeal 2.0. Jaarlijks monitoren we de voortgang van de woningbouw. De monitor is uitgevoerd in het tweede kwartaal van dit jaar, zie ook link

<https://www.groenemetropoolregio.nl/actueel/woningmarktmonitor-versneld-woningen-bouwen-op-schema/>.

Daaruit blijkt dat:

- Het realisatietempo in 2022 in lijn is met de doelstellingen van de (eerste) Woondeal.
- Maar ook dat versnelling nodig is. Er blijkt spanning en complexiteit tussen betaalbaarheid, snelheid en oplopende bouwkosten. Maar om de doelstelling te halen, is het van belang dat de gemeenten samen optrekken via de Woondeal. Dit wordt besproken tijdens RegioOverlegt, waar alle bestuurders samen komen.
- Voor Zevenaar geldt ook dat meer versnelling nodig is om de doelstelling te halen maar het nog complex is.

Regionaal woonbehoefteonderzoek

Het regionaal woonbehoefteonderzoek wordt eenmaal in de drie jaar gehouden. Uit het onderzoek blijkt een aanhoudende grote vraag naar nieuwe betaalbare woningen. Het onderzoek bevestigt dat het belangrijk is om via de woondeal samen in de regio te blijven werken aan de invulling van de woonopgaven. De woningbehoefte in de regio is 54.000 extra woningen tot 2040, waarvan 42.000

tot en met 2030. De vraag naar betaalbare woningen, zowel huur als koop, is groot. Bijna driekwart van de extra woningbehoefte gaat om sociale huur, middel dure huur of betaalbare koopwoningen. Link: <https://www.groenemetropoolregio.nl/media/snonvxbu/regionaal-woonbehoefteonderzoek-2022-en-lokale-factsheets.pdf>

Actualisatie huisvestingsverordening

Er is een nieuwe huisvestingsverordening opgesteld, omdat de vorige dit jaar afloopt. In de huisvestingsverordening staan afspraken over woonruimteverdeling. In mei hebben de colleges van alle gemeenten een concept verordening vrijgegeven voor inspraak. In de vernieuwde verordening zijn vier aanpassingen opgenomen rondom lokaal maatwerk; een wens van diverse gemeenten. De inspraakprocedure loopt half juli af. Na de inspraakperiode wordt de verordening verder vormgegeven.

Koploper 'Een thuis voor iedereen' en huisvesting arbeidsmigranten

We zijn koploperregio voor een regionale Woonzorgvisie. Deze visie, die we in 2023 en 2024 opstellen, wordt voor iedere gemeente verplicht. Als regio geven wij hier in de regionale woonvisie bouwstenen voor. Hierin staan regionale prestatieafspraken over de huisvestingsopgave voor aandachtsgroepen en ieders aandeel hierin. Parallel aan het regionale proces is de gemeente Zevenaar ook bezig met het opstellen van een woonzorgvisie.

- Om alle betrokken partijen te informeren over 'Een thuis voor iedereen' en kennis te delen en uitwisselen over goede voorbeelden van woon-zorg-projecten voor aandachtsgroepen in de regio, zijn er twee stakeholders bijeenkomsten geweest (de wandelsafari op 25 mei en het werkatelier op 26 juni).
- We hebben een behoefteonderzoek opgesteld die de opgave in beeld brengt. De komende maanden gaan we met elkaar in gesprek over het verdeelvraagstuk. Dit komt terug op de bestuurlijke tafels.
- Een van de aandachtsgroepen zijn arbeidsmigranten. Hiervoor is in de eerste helft van 2023 een herbezinning geweest. Dit leidt tot een verschuiving in de aanpak, waarbij eerst de regionale opgave beter in kaart wordt gebracht. Er is een nieuwe opdracht geschreven en bestuurlijk besproken tijdens Regio Overlegt. Er is draagvlak voor deze nieuwe aanpak. Dit najaar is er beter zicht op de opgave en gaan we met gemeenten in overleg over de verdeling.

Flexpool

Vanuit de regio is een Flexpool opgezet. Op deze manier worden gemeenten geholpen met ingewikkelde gebiedsontwikkelingen om zo woningbouw te versnellen. Inmiddels zijn er twee rondes geweest, waarvan Zevenaar ook gebruikt heeft gemaakt. Met behulp van subsidie van de provincie is nu de derde ronde gestart. Dit is goed nieuws voor gemeenten die kampen met complexe gebiedsontwikkelingen en hulp kunnen gebruiken. Ook maakt Zevenaar gebruik van de derde ronde. De provincie Gelderland heeft de Flexpool van de GMR inmiddels ook overgenomen.

Conceptueel Circulair bouwen

In de Woondeal zijn ambities afgesproken rondom conceptueel en circulair bouwen. Hiervoor is een regisseur Conceptueel Circulair Bouwen aangesteld, met als taak het versnellen en opschalen van Conceptueel Circulair Bouwen. Er is een regionaal programma van Conceptueel en Circulair Bouwen gemaakt. Het programma brengt overzicht, structuur, economisch fundament en gezamenlijke focus in het werken aan deze opgave. Het draagt eraan bij dat we in de regio dezelfde ambities formuleren, dezelfde methodes en werkwijzen hanteren en kennis en capaciteit borgen. Het college

heeft ingestemd met het programma. De uitwerking van het programma vindt de komende jaren plaats.

Verstedelijkingsstrategie

De Verstedelijkingsstrategie is in het eerste en tweede kwartaal verder doorontwikkeld. In opdracht van de provincie Gelderland maakten we het regioarrangement als inbreng het 'ruimtelijke voorstel' dat Gelderland aan het Rijk moet aanleveren in november 2023. Daarin staat ook het 'bod' van de GMR voor het (nationaal en Gelders) Programma Landelijk Gebied, waarin we samenwerken met de opgave Ontspannen regio. Daarnaast werken we verder, met gemeenten, aan de uitvoering van de verstedelijkingsafspraken, door te komen tot een verstedelijkingsprogramma en zoomen we verder in per gebied. We werken we vanuit de verstedelijkingsstrategie aan een verdere uitwerking voor de Liemers. In dit gebiedsprogramma worden de doelen vanuit de verstedelijkingsstrategie vertaald naar concrete acties/ maatregelen met een prioritering welke acties/ maatregelen we op de korte termijn oppakken en welke meer op de lange termijn.

Transitie landelijk gebied

Er is onderzocht wat de mogelijke rol van de GMR kan zijn in dit onderwerp door een extern bureau. Het onderzoeksbureau adviseert om als regio een actieve rol te spelen, met name door gebiedsprocessen te faciliteren. Dit is extra belangrijk omdat er vanuit het Rijk een transitiefonds (€24 miljard) in het leven is geroepen voor het NPLG, met doelen op het gebied van natuur, landbouw, water en klimaat. Met de aanvullende rol van de GMR kunnen gemeenten naar verwachting beter aanspraak maken op dit fonds. Het algemeen bestuur van de GMR heeft ingestemd met deze aanvullende rol.

Circulaire regio

Circulaire bouw en infrastructuur

Naast het *Conceptueel en Circulair Bouwen* (dat bij de Groene Groei regio staat beschreven) heeft Zevenaar samen met veertien gemeenten en de provincie de ambitieverklaring '*Circulair opdrachtgeverschap in de Grond-, Weg, en Waterbouw, de GWW-sector*'. Binnen de GMR is dit verder uitgewerkt.

De GWW is grootverbruiker van producten met een flinke milieu-impact zoals asfalt, staal, kunststoffen en beton(cement). Door samenwerken, kennisdelen en leren van elkaar willen we hier verandering in brengen.

Het doel is om zoveel mogelijk GWW-projecten circulair ontwerpen, aanbesteden en realiseren (reduceren van het gebruik van primaire grondstoffen; stimuleren van hergebruik van producten en grondstoffen en ontwikkeling van innovatieve materialen).

Hiervoor is de GWW-aanpak opgesteld en bestaat uit het ontwikkelen van een monitoringssystematiek, nulmeting, kennisplatform, regionaal trainingsprogramma, proeftuinen met vijf projecten waarin de opgedane kennis wordt toegepast, diverse kennisevents en een gezamenlijk aanpak voor circulair inkopen in de GWW-sector.

Transitie naar duurzame energie

Regionale Energiestrategie: er wordt toegewerkt naar de RES 2.0 waarbij gekeken wordt naar de uitvoering van het Bod uit de RES 1.0, de verdeling van warmtebronnen en wat nodig is om netcongestie te voorkomen in de toekomst.

